
Een leefbare school is een school waar zorg voor elkaar en voor de omgeving centraal staat. Een school die bovendien voldoet aan gestelde criteria op het gebied van milieu, veiligheid en gezondheid. Natuurlijk wordt er veel gedaan aan leefbaarheidsthema's op basisscholen in de provincie Utrecht, maar het kan beter en vooral: gemakkelijker.

Het project Leefbare School is in 2002 gestart met steun van het provinciaal programma Leren voor Duurzaamheid van Provincie Utrecht. Het project heeft als doel om de bestaande ondersteuning op het gebied van milieu, gezondheid en veiligheid op basisscholen in de provincie te bundelen en te komen tot een samenhangend programma. Aanleiding voor het project vormde de roep vanuit basisscholen tot een betere afstemming van de eisen en wensen vanuit de verschillende organisaties rond de school op het gebied van milieu, veiligheid en gezondheid. Schooldirecties zien deze thema's als één geheel. Bovendien bleek dat scholen worstelen met het voldoen aan wettelijke eisen en mede daardoor niet toekomen aan een goede implementatie van leefbaarheidsthema's in het onderwijsprogramma en in het werk- en leerklimaat in de school. Voor een beter begrip van de school, onderscheidt de projectgroep Leefbare School drie segmenten: Curriculum: ofwel de inhoud van het lesprogramma, Campus: de gebouwen, speelplaats, fietsenstalling en de school als Community: de gemeenschap in de school en daar direct omheen.

Voor de ondersteuning van scholen bij de implementatie van leefbaarheidsthema's ontwikkelde de leden van de projectgroep twee instrumenten. Allereerst is er in samenspraak met scholen en partnerorganisaties een integrale checklist ontwikkeld waarmee scholen kunnen nagaan waar ze staan met de implementatie van leefbaarheidsthema's in de school. In de checklist is een groot aantal vragen over gezondheid, veiligheid en milieu in het gebouwen beheer van de school opgenomen. Dit omdat voor scholen het gebouwen beheer de meeste tijd vraagt. Daarnaast wordt gevraagd naar de inbedding van deze thema's in het onderwijsprogramma. De checklist is vooral bedoeld als een soort quickscan waarmee scholen een eerste beeld krijgen. Daarna kunnen zij samen met medewerkers van Leefbare School een plan van aanpak opstellen.

Vervolgens heeft de projectgroep een educatieve matrix uitgedacht waarmee scholen per klas overzicht krijgen over het behandelen de maatschappelijke thema's van leefbaarheid binnen het onderwijsprogramma. Met de educatieve matrix kan zelfs een leerlijn leefbaarheid worden samengesteld en krijgen aanbieders beter overzicht over het totaal aan producten waar de school uit kan kiezen.

Tot slot is een voorstel voor een mogelijke samenwerkingsstructuur

---

ontwikkeld waarmee scholen gecoördineerd ondersteund kunnen worden. In deze structuur staan gemeentelijke coördinatiepunten centraal die enerzijds kunnen fungeren als loket naar de school en anderzijds de afstemming tussen de bij leefbaarheid betrokken partijen (zoals brandweer, politie, GGD, bureau HALT, Arbo-diensten, milieuzorgadviseurs, natuur- en milieueducatie instellingen) coördineert. Elke gemeente zou zo'n coördinatiepunt moeten ondersteunen of faciliteren. Een provinciale koepel stuurt de gemeentelijke coördinatiepunten aan. De producten en voorstellen vanuit Leefbare School zijn beschreven in dit bouwstenenboek wil de projectgroep graag voorleggen aan alle bij het thema leefbaarheid betrokken organisaties (GGD, Politie, brandweer, Bureau Halt, vervangings- en participatiefonds, Arbo-diensten, milieuzorgadviseurs, natuur- en milieueducatie instellingen) in de provincie Utrecht. Ook wil de projectgroep in gesprek komen met bestuurders die betrokken zijn bij het onderwijs, jeugdgezondheid, welzijn, gebouwenbeheer, wijkontwikkeling of milieu. De projectgroep Leefbare School hoopt hiermee een aanzet te doen voor het vergemakkelijken van de implementatie van leefbaarheidsthema's binnen de school. Zij ziet dit bouwstenenboek als een opstapje naar een draaiboek voor de ondersteuning van scholen bij de implementatie van milieu, veiligheid en gezondheid op de school.